

PÖYTÄKIRJANOTE

SATSHP/548/00.01.02/2017

97 § SUOMEN LÄHILABORATORIO OY:N PERUSTAMINEN SEKÄ OSAKKUUDEN
OSTAMINEN FIMLAB LABORATORIOT OY:STÄ

Yhtymähallitus
21.5.2018 / 74 §

Liikelaitoksen johtaja Harri Hagman 9.5.2018:

"Kliinisten laboratorioiden toimintaympäristö Suomessa on muuttumassa merkittävästi. Aiemmin pääasiallisesti julkisena palveluna tuotettu toiminta on terveydenhuollon markkinoiden muutoksen sekä sote- ja maakuntauudistuksen myötä suurelta osin markkinaehtoistumassa. Toisaalta kuntalaki jo nykyisellään estää kuntaorganisaatioiden toimimisen markkinoilla muussa kuin yhtiömuodossa. Lisäksi uusi hankintalaki pakottaa myös yhtiömuotoiset julkisomisteiset laboratoriot luopumaan toiminnasta kilpailuilla markkinoilla, mikäli niillä halutaan säilyttää sidosyksikköasema omistajiinsa nähden.

Tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että mikäli sote-lait menevät esitysten mukaisina läpi, ei SataDiag -liikelaitos voi tämän hetkisen tulkinnan mukaan tulevaisuudessa tuottaa palveluja sote-keskuksille. Nykyisten terveystieteiden laboratoriotutkimukset muodostavat merkittävän osan SataDiag:n tämän hetkisestä palvelutuotannosta.

Muutostrendit koskevat kaikkia julkisomisteisiä laboratorio-organisaatioita. On ennakoitavissa, että yli 15 vuoden ajan jatkunut julkisten laboratorioiden konsolidaatiokehitys ja sillä saavutetut mittakaavaedut ja kustannushyödyt vaarantuvat, mikäli kapasiteetin käyttöaste alenee palvelukysynnän siirtyessä kilpailuille markkinoille, missä sidosyksiköt eivät saa jatkossa toimia. Ilman lainsäädännön edellyttämiä sopeuttamistoimenpiteitä markkinoiden muutos uhkaa aiheuttaa erityisesti julkisen erikoissairaanhoidon käyttämien laboratoriopalvelujen kustannusten nousun ja vaarantaa myös laboratoriopalveluiden alueellisen saatavuuden.

Mlab-hanke

Julkisten laboratoriot toimijoiden työnimellä Mlab-hankkeeksi kutsutun yhteistyöhankkeen valmistelu aloitettiin aiesopimuksen nojalla alkusyksystä 2017. Valmistelussa ovat olleet mukana Fimlab Laboratoriot Oy, Nordlab-liikelaitoskuntayhtymä, Satakunnan, Vaasan ja Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirit sekä Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymä. Hanketta on esitelty myös Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirille. Hankkeen osapuolten toimipisteverkko ja palvelutarjonta kattaa hankkeen tässä vaiheessa noin puolet Suomen väkiluvusta.

Osapuolet ovat todenneet, että julkisen sektorin toimijoiden on reagoitava toimintaympäristön muutokseen, jotta turvataan julkisen terveydenhuollon toiminnan kannalta kriittisen tärkeän tukipalvelun toiminnan ja kehittymisen edellytykset myös tulevaisuudessa. Reagoimattomuus voi johtaa yksikkökustannusten merkittävään

PÖYTÄKIRJANOTE

---

nousuun sekä tuotannon ja asiantuntijuuden siirtymiseen ulkomaille, mikä puolestaan saattaa heikentää potilasturvallisuutta ja jopa huoltovarmuutta.

Lisäksi osapuolet ovat todenneet, että sidosyksikköasemassa toimintaansa jatkavien laboratorioiden tuottavuutta ja kustannustehokkuutta on jatkossa kehitettävä muilla keinoilla kuin hakemalla kasvua kilpailluilta markkinoilta. Tarkoituksenmukaisena keinona julkisen terveydenhuollon tarvitsemien laboratoriopalveluiden kustannustehokkuuden ja saatavuuden turvaamiseksi on nähty yhteistyön tiivistäminen ja kumppanuus muiden samassa tilanteessa olevien julkisten laboratorioiden kanssa, jotka niin ikään joutuvat vetäytymään kilpailluilta markkinoilta. Omistus ja määräysvalta toisessa julkisessa laboratorioalan osakeyhtiössä mahdollistavat toiminnan tehostamisen ja erikoistumisen työnjaon kautta sekä muun muassa yhteisten hankkeiden ja hankintojen toteuttamisen.

Mlab-hanketta on valmisteltu yhteistyössä kaikkien osapuolten kesken käyttäen apuna ulkopuolisina asiantuntijoita. Valmisteluun on kuulunut liiketoimintasuunnitelman valmistelua, taloudellisten analyysien laatimista sekä osapuolten päätöksentekijöille kuuluvan materiaalin valmistelua. Valmistelun tuloksena on päätetty perustaa yhtiömuotoinen toimija laboratoriomarkkinoille.

Satakunnan sairaanhoitopiiri merkitsee yhtiön perustamisvaiheessa 33,3 % osuuden "Mlab Oy:n" osakkeista.

Osakkuuden ostaminen Fimlab Laboratoriot Oy:stä

Osana hanketta Pirkanmaan sairaanhoitopiiri on 12.4.2018 päättänyt myydä osan omistusosuudestaan Fimlab Laboratoriot Oy:ssä ja tarjoaa osakkeita yhteistyöhankkeen osapuolina olevien sairaanhoitopiirien ja julkisen terveydenhuollon toimijoiden hankittavaksi edellyttäen, että nämä osaltaan liittyvät yhtiön ja sen osakkaiden väliseen osakassopimukseen erillisellä liittymissopimuksella, joka tuo yhtiön osakkaille määräysvaltaa yhtiöön osakassopimuksessa tarkemmin kuvatulla tavalla. Fimlab Laboratoriot Oy tuottaa laboratoriopalveluita sekä laboratorioalan koulutusta ja tutkimusta Pirkanmaan, Keski-Suomen ja Kanta-Hämeen sairaanhoitopiirien julkisen terveydenhuollon tarpeisiin.

Fimlabilla on lähes 100 toimipistettä Pirkanmaalla, Keski-Suomessa ja Kanta-Hämeessä. Fimlabin omistavat Pirkanmaan, Keski-Suomen ja Kanta-Hämeen sairaanhoitopiirin kuntayhtymät ja se on ensimmäinen julkisen terveydenhuollon puolelle perustettu laboratorioyhtiö.

Suunniteltu yrityskauppa mahdollistaa julkisten laboratoriotuimijoiden yhteistyön yli maakuntarajojen.

Satakunnan sairaanhoitopiirin osuus Fimlab Laboratoriot Oy:stä olisi osakekaupan jälkeen 25 osaketta eli noin 0,5 % yhtiön osakekannasta.

PÖYTÄKIRJANOTE

Hankkeen eteneminen

Sairaanhoitopiirin yhtymähallitus on käsitellyt asiaa edellisen kerran kokouksessaan 10.7.2017 / 116 §, 29.1.2018/ 4 § ja Sote-johtoryhmä kokouksessaan 13.6.2017 / 67 §.

Satakunnan sairaanhoitopiirin sitoutuminen Mlab-hankkeeseen edellä kerrotusti edellyttää, että sairaanhoitopiiri tekee päätöksen ryhtyä osakkaaksi perustettavaan osakeyhtiöön sekä lisäksi päättää hankkia osuuden Fimlab Laboratoriot Oy:stä. Lisäksi tulee merkitä tietoon, että hankkeen myöhemmässä vaiheessa "Mlab Oy:n" omistus on tarkoitus siirtää sairaanhoitopiireiltä erilliselle omistusyhtiölle, jonka sairaanhoitopiirit perustavat tätä tarkoitusta varten yhdessä tai jokainen sairaanhoitopiiri erikseen.

Kaikkien edellä mainittujen toimenpiteiden suorittamiseksi tulee varata 0,2 Me määräraha sairaanhoitopiirin vuoden 2018 investoinneista. Edellä mainittu määräraha on mahdollista sisällyttää nykyiseen vuoden 2018 investointibudjettiin ilman, että investointien yhteismäärä kasvaa.

Mlab –hanketta ei ole huomioitu sairaanhoitopiirin vuoden 2018 talousarviossa. Vaikka yhtiöiden perustaminen ja osakemerkinnät kuuluvat yhtymähallituksen päätösvaltaan, ja lisäksi em. hankkeet on mahdollista toteuttaa nykyisen investointien yhteismäärän puitteissa, on kyseessä kuitenkin strateginen päätös, joka on perusteltua saattaa yhtymävaltuuston käsiteltäväksi kokonaisuutena."

HH

Sairaanhoitopiirin johtoryhmä käsitteli asiaa kokouksessaan 14.5.2018, eikä johtoryhmän jäsenillä ollut huomautettavaa sairaanhoitopiirin johtajan ehdotukseen.

Sairaanhoitopiirin
johtajan ehdotus

yhtymähallitus päättää

hyväksyä Satakunnan sairaanhoitopiirin etenemisen Mlab-hankkeessa esitetyn suunnitelman mukaisesti

ehdottaa yhtymävaltuustolle, että yhtymävaltuusto päättää

hyväksyä Satakunnan sairaanhoitopiirin osallistumisen ns. Mlab-hankkeeseen sekä omistusosuuden hankkimisen Fimlab Laboratoriot Oy:stä osana hanketta

hyväksyä em. hankkeen rahoituksen vuoden 2018 talousarvion investointiosan sisällöllisenä tarkistamisena siten, että yhtymävaltuustoa sitova investointien yhteismäärä ei muutu.

PÖYTÄKIRJANOTE

Päätös	yhtymähallitus hyväksyi yksimielisesti sairaanhoitopiirin johtajan ehdotuksen.
Yhtymävaltuusto 4.6.2018 / 13 §	
Yhtymähallituksen ehdotus	Yhtymävaltuusto päättää hyväksyä Satakunnan sairaanhoitopiirin osallistumisen ns. Mlab-hankkeeseen sekä omistusosuuden hankkimisen Fimlab Laboratoriot Oy:stä osana hanketta hyväksyä em. hankkeen rahoituksen vuoden 2018 talousarvion investointiosan sisällöllisenä tarkistamisena siten, että yhtymävaltuustoa sitova investointien yhteismäärä ei muutu.
Päätös	yhtymävaltuusto hyväksyi yksimielisesti yhtymähallituksen ehdotuksen.
Yhtymähallitus 11.6.2018 / 97 §	Liikelaitoksen johtaja Harri Hagman 31.5.2018: ”Liikelaitoksen johtokunta, yhtymähallitus ja valtuusto ovat edellä kerrotusti käsitelleet Satakunnan laboratoriopalvelujen järjestämiseen liittyvää hanketta kokouksissaan ja päättäneet hyväksyä Satakunnan sairaanhoitopiirin etenemisen hankkeessa. Hankkeen lähtökohtainen tavoite on ollut (1) selvittää ja valmistella osapuolten harjoittaman diagnostisten laboratoriopalveluiden tuotannon siirtämistä osapuolten yhteisesti omistamaan erilliseen osakeyhtiöön niiltä osin, kuin toiminta suuntautuu kilpailuille markkinoille, joista sidosyksikköasemassa olevien toimijoiden on joka tapauksessa luovuttava. Toisena tavoitteena on ollut (2) selvittää edellytyksiä sidosyksikköasemassa toimivien laboratorioden yhteistyölle niiden toimintaedellytysten ja tuottavuuskehityksen turvaamiseksi. Hankkeen osapuolet ovat yksimielisesti päätyneet ehdottamaan ratkaisua, joka koostuu (1) yhteisen markkinoilla toimivan yhtiön perustamisesta yhdenmukaisella omistus- ja hallintojärjestelyllä ja (2) hankkeen osapuolten keskinäisen sidosyksikköaseman rakentamisesta, joka perustuu osapuolten osakkuuksiin ja määräysvaltaan hankkeen osakeyhtiömuotoisissa toimijoissa. Järjestelyn toteuttamiseksi hankkeen osapuolten on tarkoitus solmia osapuolia yhtä lailla velvoittavat sitovat sopimukset, tehdä tarvittavat toimenpiteet sekä tarvittaessa tehdä kaikki muut seuraavassa lueteltujen sopimusten taikka toimenpiteiden täytäntöön panemiseksi tarvittavat toimenpiteet.

PÖYTÄKIRJANOTE

Päätösasiakirjat ja niiden liitteet on valmisteltu hankkeen osapuolten yhteistyönä sillä tavoitteella, että kaikki osapuolina olevat sairaanhoitopiirit ja sairaanhoitopiirien omistamat NordLab-liikelaitoskuntayhtymä sekä Fimlab Laboratoriot Oy voisivat tehdä saman sisältöiset päätökset omissa päätöksentekokoelimissään kevään/kesän 2018 aikana.

Osapuolet ovat päättäneet yhdessä perustaa Suomen Lähilaboratorio Oy (Finlands Närlaboratorium Ab) nimisen osakeyhtiön. Yhtiö on merkitty kaupparekisteriin Fimlab Laboratoriot Oy:n aputoiminimeksi 22.5.2018. Hankkeen työnimestä Mlab Oy luovutaan ja jatkossa hankkeesta käytetään Suomen Lähilaboratorio -nimeä.

Koska kyse on kilpailluilla markkinoilla toimivan yhtiön perustamisesta, yhtiön liiketoimintasuunnitelma ja osakassopimus, jossa sovitaan mm. yhtiön liiketoimintaan, omistukseen ja hallinnointiin liittyvistä periaatteista, ovat salassa pidettäviä (JulkL (621/1999) 24.1§ 20 kohta).

Pirkanmaan sairaanhoitopiiri on 12.4.2018 päättänyt myydä osan omistussuudesta Fimlab Laboratoriot Oy:ssä ja tarjoaa osakkeita yhteistyöhankkeen osapuolina olevien sairaanhoitopiirien ja julkisen terveydenhuollon toimijoiden hankittavaksi edellyttäen, että nämä osaltaan liittyvät yhtiön ja sen osakkaiden väliseen osakassopimukseen erillisellä liittymissopimuksella, joka tuo yhtiön osakkaille määräysvaltaa yhtiöön osakassopimuksessa tarkemmin kuvatulla tavalla. Fimlab Laboratoriot Oy:n osakassopimus ja sen liittymissopimus ovat salassa pidettäviä (JulkL 621/1999 24.1§ 20 kohta).

Esityslistan liitteinä nrot 6–11 ovat perustettavan yhtiön liiketoimintasuunnitelma ja perusteluaineisto, perustamissopimus, osakassopimus ja yhtiöjärjestys sekä FimLab Laboratoriot Oy:n osakkeiden ostoon liittyvä liittymis- ja muutossopimus osakassopimukseen.

Järjestelyn toteuttamiseksi hankkeen osapuolten on tarkoitus solmia seuraavat osapuolia yhtä lailla velvoittavat sitovat sopimukset, tehdä seuraavassa yksilöidyt toimenpiteet sekä tarvittaessa tehdä kaikki muut seuraavassa lueteltujen sopimusten taikka toimenpiteiden täytäntöön panemiseksi tarvittavat toimenpiteet:

1. Päätös yhteisesti omistetun markkinoilla toimivan yhtiön "Suomen Lähilaboratorio Oy:n" perustamisesta:
  - i. "Suomen Lähilaboratorio Oy:n" perustamissopimuksen hyväksyminen, sisältäen yhtiön pääomittamisen sovitusti;
  - ii. "Suomen Lähilaboratorio Oy:n" osakassopimuksen hyväksyminen,

PÖYTÄKIRJANOTE

- iii. Päätös ”Suomen Lähilaboratorio Oy:n” omistuksen siirtämisestä sairaanhoitopiireiltä erilliselle omistusyhtiölle, jonka sairaanhoitopiirit perustavat tätä tarkoitusta varten yhdessä tai erikseen;

Osakkuuden hankkiminen Fimlab Laboratoriot Oy:stä (ja myöhemmässä vaiheessa perustettavasta NordLab Oy:stä) sekä yhtiön osakassopimuksen hyväksyminen liittymissopimuksella.”

HH

LIITTEET NROT 6–11 (liitteet salaisena)

Johtoryhmä käsitteli asiaa kokouksessaan 4.6.2018, eikä johtoryhmän jäsenillä ollut huomautettavaa sairaanhoitopiirin johtajan ehdotukseen.

Sairaanhoitopiirin
johtajan ehdotus

yhtymähallitus päättää

1. Markkinoilla toimivan yhtiön perustamiseen liittyvät päätösesitykset:
  - että sairaanhoitopiirin kuntayhtymä merkitsee yhtiön perustamisvaiheessa 33,3 % osuuden ”Suomen Lähilaboratorio Oy:n” osakkeista eli 1.500 kappaletta 20 euron arvoisia osakkeita, yhteensä 30.000 euroa;
  - että kuntayhtymä lisäksi tekee 90.000 euron suuruisen sijoituksen perustettavan yhtiön sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon;
  - valtuuttaa sairaanhoitopiirin johtajan ja liikelaitoksen johtajan yhdessä allekirjoittamaan kaikki yhtiön perustamiseksi ja osakkeiden merkitsemiseksi tarvittavat asiakirjat sekä sopimaan näihin mahdollisesti tehtävistä teknisluonteisista korjauksista;
  - valtuuttaa sairaanhoitopiirin johtajan käynnistämään toimenpiteet omistajayhtiön perustamiseksi ”Suomen Lähilaboratorio Oy:n” hallinnointia ja omistajaohjausta varten sekä ”Suomen Lähilaboratorio Oy:n” osakkeiden siirtämiseksi perustettavaan omistajayhtiöön.
2. Yhteistyöhankkeen osapuolten välille luotavaan sidosyksikköasemaan liittyvät päätösesitykset:
  - että kuntayhtymä ostaa Pirkanmaan sairaanhoitopiiriltä 25 kappaletta 1.890,50 euron arvoisia Fimlab Laboratoriot Oy:n osakkeita, yhteensä 47.262,50 euroa;
  - valtuuttaa sairaanhoitopiirin johtajan hyväksymään liittymissopimuksen Fimlab Laboratoriot Oy:n ja sen osakkaiden väliseen osakassopimukseen sekä sopimaan

PÖYTÄKIRJANOTE

---

siihen mahdollisesti tehtävistä teknisluonteisista korjauksista, ja

- valtuuttaa sairaanhoitopiirin johtajan käynnistämään neuvottelut ja sopimaan muiden Fimlab Laboratoriot Oy:n osakkaiden kanssa kuntayhtymän edustajista yhtiön hallituksessa ja neuvottelukunnassa niillä periaatteilla, joilla asiasta on yhtiön osakassopimuksessa sovittu.

Päätös yhtymähallitus hyväksyi yksimielisesti sairaanhoitopiirin johtajan ehdotuksen.

Täytäntöönpano pöytäkirjanote:

- liikelaitoksen johtaja Harri Hagman
- konsernilakimies Anna Alarautalahti-Heurlin
- talousjohtaja Tero Mäkiranta
- Fimlab Laboratoriot Oy toimitusjohtaja Ari Miettinen

Lisätiedot Liikelaitoksen johtaja Harri Hagman
puh. 044 707 7200
sähköposti: etunimi.sukunimi@satadiag.fi

PÖYTÄKIRJANOTE

Tarkastetusta pöytäkirjasta kirjoitetun otteen oikeaksi todistaa

Porissa 12.6.2018

Tero Mäkiranta
pöytäkirjanpitäjä